T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/403
KARAR NO : 2024/392
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: Aile Sağlığı Merkezinde aile hekimi olarak görev yapan gerçek kişi davalıya karşı, eksik çalışılan güne ilişkin ödenen ücretin ve aile sağlığı merkezi gider ödeneğinin iadesi amacıyla açılan davanın, ADLİ YARGI yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Sağlık Bakanlığı
Vekili : Av.C. Ş.
Davalı : F. N. O.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı Kurum vekili,Kadıköy 9 Nolu Aile Sağlığı Merkezinde aile hekimi olarak görev yapan davalının, 2022 yılı Haziran ve Temmuz tarihinde iki gün (30/06/2022-01/07/2022 tarihlerinde) göreve gelmemesi nedeniyle hakkında inceleme yapıldığını, yersiz maaş ve aile sağlığı merkezi gider ödeneğiiadesinin tahsili amacıyla 2.514,50TL kişi borcu çıkarıldığını, borcun davalı tarafından rızaen ödenmemesi üzerine aleyhine asıl alacak ve ferileri toplamı olan 2.868,02 TL'nin tahsili için Kırklareli İcra Müdürlüğünün E.2023/4197 sayılı dosyasıyla takibe geçildiğini, ancak bu takibin itiraz üzerine durduğunu belirterek, haksız itirazın iptali ile takibin devamına ve %20'den az olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. AdliYargıda

2. **Kırklareli 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 15/02/2024 tarih ve E.2024/63, K.2024/71 sayılı kararı**ile, davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b ve 115/2maddeleriuyarınca, dava şartı yokluğundan usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 18. Hukuk Dairesi 04/04/2024 tarih ve E.2024/955, K.2024/820 sayılı kararı ile davacının istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...davacı kurum tarafından davalı aleyhine mahkememize açılan işbu davaya yönelik olarak öncelikle Kırklareli İcra Müdürlüğü'nün 2023/4197 Esas sayılı takip dosyasının tetkiki neticesinde davacı kurum tarafından davalı aleyhine 30/06/2022-01/07/2022 tarihlerinde 2 (iki) gün izinsiz göreve gitmemesi nedeniyle yapılan fazla ve yersiz maaş iadesinin tahsili amacıyla takip başlatıldığı anlaşılmış olmakla bu hususta Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun 22/12/1973 gün ve E:1968/8, K:1973/14 sayılı İçtihadı gözetilerek ve benzer mahiyetteki T.C Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 25/06/2018 tarih, 2017/120 Esas - 2018/410 Karar sayılı ilamı da nazara alındığında taraflar arasındaki somut uyuşmazlığın çözümü noktasında İdare Hukukunun ilkeleri doğrultusunda İdari Yargının görevli olduğu, zira aynı mahiyette davacı kurum tarafından dava dışı 3.kişi aleyhine İstanbul 30.Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davada mahkemenin 2022/7 Esas - 2022/22 Karar sayılı dosyasında davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK 114/1-b maddesi uyarınca dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine yönelik olarak 21/09/2022 tarihinde verilen kararın davacı kurum tarafından istinaf edilmesi üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 18. Hukuk Dairesi'nin 2023/1325 Esas - 2023/1099 Karar sayılı 11/05/2023 tarihli kararı ile davacı kurumun istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiği anlaşılmış olmakla işbu noktada mahkememizce de yargı yolu caiz olmadığından bahisle davanın usulden reddine karar vermek gerekmiş olup aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.*
>
> *HÜKÜM :Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;*
>
> *(1)Davacı tarafın davalı Fatıme Nur Onay'a yönelik açtığı davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle 6100 sayılı HMK nun 114/1-b ve 115/2 maddesi uyarınca dava şartı yokluğu nedeniyle USULDEN REDDİNE..."*

3. Davacı kurum vekili bu kez, aynı hukuki sebebe dayalı oluşan 2.609,85 TL kurum zararının tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **İstanbul 9. İdare Mahkemesi 29/07/2024 tarih, E.2024/1133 sayılı kararı** ile, idarenin, alacak istemiyle gerçek kişi aleyhine açtığı davanın, özel hukuk hükümleri çerçevesinde görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılıKanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; İstanbul İli, Kadıköy İlçesi, 9 nolu Aile Sağlığı Merkezi, 34.23.048 nolu Aile Hekimliği Biriminde sözleşmeli aile hekimi olan davalının (F. N. O.'nın) 30.06.2022 ve 01.07.2022 tarihlerinde iki (2) gün izinsiz göreve gitmediğinin tespit edildiğinden bahisle, ilgili maaş ödemesi ve Aile Sağlığı Merkezi gider ödeneği yeniden hesaplanması neticesinde fazla ve yersiz ödeme yapıldığı tespit edilen 2.609,85-TL'nin (kamu zararının) ödemenin yapıldığı tarihten itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle F. N. O. hasım gösterilmek suretiyle adli yargıda açılan Kırklareli 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2024/63 sayılıdavanın görev yönünden kesin olarak reddi sonrasında davacı tarafından (Sağlık Bakanlığı) aynı taleplerle bakılan iş bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

İdari davalardan olan iptal ve tam yargı davalarında davalı daima idaredir. Bir başka deyişle, idari yargı yerinde açılan bir iptal ya da tam yargı davasına bakılabilmesi için, diğer dava koşullarının yanı sıra, davanın idare aleyhine açılmış olması gerekmekte; idari yargı yerinde gerçek kişiler aleyhine dava açılabilmesine hukuken olanak bulunmamaktadır.

Bu durumda, davanın, ortada idarece kamu gücüne dayalı olarak ve idari usul ve esaslara göre re'sen ve tek yanlı biçimde tesis edilmiş bir işlem veya eyleminden dolayı hak ve menfaati ihlâl edilenler tarafından idare aleyhine açılmış 2577 sayılı Yasa'nın 2. maddesinde belirtilen davalardan biri olmayıp; davacı idare tarafından, davalı tarafa fazla veyersiz olarak yapıldığı ileri sürülen ödemelerin davacı idareye iadesi ve icra takibinin devamına karar verilmesi istemleriyle, gerçek kişi aleyhine açılan dava olması karşısında, idari yargının görevine giren bir dava bulunduğundan söz edilemeyeceğinden, idarenin, alacak istemiyle gerçek kişi aleyhine açtığı davanın, özel hukuk hükümleri çerçevesinde görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı merciilerinin görev alanına girdiği ..."

5. İstanbul 9. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'nun "*Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un amacı; Sağlık Bakanlığının (...) belirleyeceği illerde, birinci basamak sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi, birey ihtiyaçları doğrultusunda koruyucu sağlık hizmetlerine ağırlık verilmesi, kişisel sağlık kayıtlarının tutulması ve bu hizmetlere eşit erişimin sağlanması amacıyla aile hekimliği hizmetlerinin yürütülebilmesini teminen görevlendirilecek veya çalıştırılacak sağlık personelinin statüsü ve malî hakları ile hizmetin esaslarını düzenlemektir."

7. 5258 sayılı Kanun'un "*Tanımlar*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Aile hekimi; kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri ile birinci basamak teşhis, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetlerini yaş, cinsiyet ve hastalık ayrımı yapmaksızın her kişiye kapsamlı ve devamlı olarak belli bir mekânda vermekle yükümlü, gerektiği ölçüde gezici sağlık hizmeti veren ve tam gün esasına göre çalışan aile hekimliği uzmanı veya Sağlık Bakanlığının öngördüğü eğitimleri alan uzman tabip veya tabiptir.

Aile sağlığı çalışanı; aile hekimi ile birlikte hizmet veren hemşire, ebe, sağlık memuru gibi sağlık elemanıdır."

8. 5258 sayılı Kanun'un "*Personelin statüsü, hak ve yükümlülükleri*" başlıklı 3. maddesininilgili kısımları şöyledir:

"Sağlık Bakanlığı; Bakanlık veya diğer kamu kurum veya kuruluşları personeli olan uzman tabip, tabip ve aile sağlığı çalışanı olarak çalıştırılacak sağlık personelini, kendilerinin talebi ve kurumlarının veya Bakanlığın muvafakatı üzerine, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın, sözleşmeli olarak çalıştırmaya veya bu nitelikteki Bakanlık personelini aile hekimliği uygulamaları için görevlendirmeye veya aile hekimliği uzmanlık eğitimi veren kurumlarla sözleşme yapmaya yetkilidir.

Aile sağlığı çalışanları, Sağlık Bakanlığı tarafından uygun görülen ve aile hekiminin de görüşü alınarak, kurumlarınca muvafakatı verilen Bakanlık veya diğer kamu kurum ve kuruluşları personeli arasından seçilir ve bunlar sözleşmeli olarak çalıştırılır. Bu suretle eleman temin edilememesi halinde, Sağlık Bakanlığı, personelini bu hizmetler için görevlendirebilir. İhtiyaç duyulması halinde, Türkiye'de

mesleğini icra etmeye yetkili ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48 inci maddesinin (A) bendinin (4), (5) ve (7) numaralı alt bentlerindeki şartları taşıyan kamu görevlisi olmayan uzman tabip, tabip ve aile sağlığı çalışanları; Sağlık Bakanlığının önerisi, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine sözleşme yapılarak aile hekimliği uygulamalarını yürütmek üzere aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanları altmış beş yaşına kadar çalıştırılabilir.

Sözleşmeli olarak çalışan aile hekimi ve aile sağlığı çalışanları kurumlarında aylıksız veya ücretsiz izinli sayılırlar ve bunların kadroları ile ilişkileri devam eder. (Değişik ikinci cümle:11/10/2011-KHK-663/58 md.) Bu personelin, sözleşmeli statüde geçen süreleri kazanılmış hak derece ve kademelerinde veya kıdemlerinde değerlendirilerek her yıl işlem yapılır ve bunlar talepleri halinde eski görevlerine atanırlar. Sözleşmeli personel statüsünde çalışmakta iken aile hekimi ve aile sağlığı çalışanı statüsüne geçenlerden önceki sözleşmeli personel statüsüne dönmek isteyenler, eski kurumlarındaki boş pozisyonlara öncelikle atanırlar ve bu madde kapsamındaki çalışmaları hizmet sürelerinde dikkate alınır.

Kadroya bağlı olarak veya sözleşmeli personel pozisyonlarında görev yapan personelden Sağlık Bakanlığınca aile hekimi veya aile sağlığı çalışanı olarak görevlendirilenlere, 209 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Sağlık Kuruluşları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun uyarınca ek ödeme yapılmaz. Bunlara, aylıklarına ve ücretlerine ilaveten, çalıştıkları günler dikkate alınarak aşağıdaki fıkrada belirlenen miktarların yarısını aşmamak üzere tespit edilecek tutarda ödeme yapılır.

Sözleşme yapılan aile hekimi ve aile sağlığı çalışanlarına, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre belirlenen en yüksek brüt sözleşme ücretinin aile hekimi için (6) katını, aile sağlığı çalışanı için (1,5) katını aşmamak üzere tespit edilecek tutar, çalışılan ay sonuçlarının ilgili sağlık idaresine bildiriminden itibaren onbeş gün içerisinde ödenir. (Ek cümle : 4/7/2012-6354/ 12 md., Değişik ikinci cümle: 20/8/2016-6745/59 md.) Aile hekimlerine ve aile sağlığı çalışanlarına ihtiyaç hâlinde, 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesinde belirtilen yerlerde haftalık çalışma süresi ve mesai saatleri dışında nöbet görevi verilir. (Ek cümle: 2/1/2014-6514/52 md.) Bunlara entegre sağlık hizmeti sunulan merkezlerde artırımlı ücretten yararlananlar hariç olmak üzere, 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi çerçevesinde nöbet ücreti ödenir.

..."

9. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

10. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun *'Sebepsiz Zenginleşmeden Doğan Borç İlişkileri'* üst başlıklı, *"A. Koşulları"* ve *"I. Genel olarak"* başlıklı77. maddesi şöyledir:

"Haklı bir sebep olmaksızın, bir başkasının malvarlığından veya emeğinden zenginleşen, bu zenginleşmeyi geri vermekle yükümlüdür.

Bu yükümlülük, özellikle zenginleşmenin geçerli olmayan veya gerçekleşmemiş ya da sona ermiş bir sebebe dayanması durumunda doğmuş olur."

11. 6098 sayılı Kanun'un *"B. Geri vermenin kapsamı"* üst başlıklı ve *"I. Zenginleşenin yükümlülüğü"* başlıklı79. maddesi şöyledir:

"Sebepsiz zenginleşen, zenginleşmenin geri istenmesi sırasında elinden çıkmış olduğunu ispat ettiği kısmın dışında kalanı geri vermekle yükümlüdür.

Zenginleşen, zenginleşmeyi iyiniyetli olmaksızın elden çıkarmışsa veya elden çıkarırken ileride geri vermek zorunda kalabileceğini hesaba katması gerekiyorsa, zenginleşmenin tamamını geri vermekle yükümlüdür."

12. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun *"İcra daireleri"* başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 2/7/2012-6352/1 md.)
Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur"

13. 2004 sayılı Kanun'un *"İlamsız takip"* başlıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmiş; "*Takip talebi ve muhtevası"* başlıklı 58. maddesinde, takip talebinin icra dairesine yazı ile veya sözlü olarak veya elektronik ortamda yapılacağına işaret edilmiş, "*Ödeme emri ve muhtevası*" başlıklı 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra müdürünce ödeme emri düzenleneceği belirtilmiş, Kanun'un 62-65. maddelerinde itiraza ilişkin hükümlere yer verilmiş, 66. maddesinde, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduracağı kurala bağlanmıştır.

14. 2004 sayılı Kanun'un "*Para borcu ve teminat için takip"* başlıklı 42. maddesi şöyledir:

"Bir paranın ödenmesine veya bir teminatın verilmesine dair olan cebri icralar takip talebiyle başlar ve haciz yoliyle veya rehnin paraya çevrilmesi yahut iflas suretiyle cereyan eder.
(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/8 md.) Yabancı devlet aleyhine ilamsız takip yoluna başvurulamaz.
(Ek fıkra: 15/8/2017-KHK-694/8 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/8 md.) İdari yargının görev alanına giren konularda ilamsız takip yoluna başvurulamaz"

15. 2004 sayılı Kanun'un "*a) İtirazın iptali*" başlıklı67. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 18/2/1965-538/37 md.)
(Değişik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/15 md.) Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.
(Değişik: 9/11/1988-3494/1 md.) Bu davada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan meblağın yüzde yirmisinden aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkum edilir.
İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna bağlıdır.
(Mülga dördüncü fıkra: 17/7/2003-4949/103 md.)
Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dava etmek hakkı saklıdır.
(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/11 md.) Bu Kanunda öngörülen icra inkar tazminatı, kötü niyet tazminatı ve benzeri tazminatların tespitinde, takip talebi veya davadaki talep esas alınır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Kanun'un 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığı bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın *"tarafları, konusu ve sebebinin aynı"* olması koşulunun öngörüldüğü, buna göre; adli yargı yerinde aynı somut olay nedeniyle borçlunun itirazının iptali ile icra inkar tazminatına hükmedilmesi istemiyle; buna karşılık idari yargı yerinde kurum zararının tahsili davası açılmış ise de; ikinci davanın, ilk davada verilen karar doğrultusunda oluşturulduğu ve *"itirazın iptali ile icra inkar tazminatına hükmedilmesi" i*stemi yönünden görev uyuşmazlığının doğduğu kanaatine varıldığından ve sonuçta Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hakim Şerife ÖZDOĞAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, Kadıköy 9 Nolu Aile Sağlığı Merkezinde aile hekimi olarak görev yapan davalıya, eksik çalışılan güne ilişkin yapılan yersiz maaş ödemesi ve Aile Sağlığı merkezi gider ödeneğinin iadesi amacıyla yürütülen icra takibine yapılan itirazın iptali ile icra inkartazminatına hükmedilmesi istemiyle açılmıştır.

19. Dosyanın incelenmesinden, Kadıköy 9 Nolu Aile Sağlığı Merkezinde aile hekimi olarak görev yapan davalının, 2022 yılı Haziran ve Temmuz aylarında iki gün (30/06/2022-01/07/2022 tarihlerinde) göreve gelmemesi nedeniyle hakkında yapılan inceleme neticesinde, göreve gelmediği halde tarafına maaş ve aile sağlığı merkezi gider ödeneğiödemesinin yapıldığının tespit edildiği, yapılan bu ödemelerin iadesi amacıyla 2.514,50 TL kişi borcu çıkarıldığı, borcun davalı tarafından rızaen ödenmemesi üzerine aleyhine asıl alacak ve ferileri toplamı olan 2868,02TL'nin tahsili için Kırklareli İcra Müdürlüğünün E.2023/4197 sayılı dosyasıyla takibe geçildiği, takibin davalının itirazı üzerine durması

üzerine, haksız itirazın iptali ile takibin devamına ve %20'den az olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesi istemiyle ilk olarak adli yargıda dava açıldığı, adli yargıda verilip kesinleşen görevsizlik kararı üzerine sözkonusu kurum zararının tahsili amacıyla idari yargıda dava açıldığı, Mahkemece dava konusu alacağın sebepsiz zenginleşmeden kaynaklandığı, ortada iptal talebine konu bir idari işlemin bulunmadığı, yine idari eylem veya işlemden kaynaklı bir menfaat ihlalinin ve kişisel hakkın doğrudan bozulmasının söz konusu olmadığı, dolayısıyla davanın idari yargı yerinde görülmesini gerektirir bir dava türünün olmadığı şeklinde karar verildiği anlaşılmıştır.

20. Diğer taraftan, idari yargıda husumet kamu düzenindendir ve kendisine karşı dava açılan taraf, yani davalı mutlaka idare olmalıdır. Yani idari davalarda davalı her zaman idaredir. Uyuşmazlık konusu davada husumet yöneltilen davalının gerçek kişi olduğu, idareye husumet yöneltilmesini gerektiren bir konu bulunmadığı ve bu bakımdan da asıl olarak sebepsiz zenginleşme kaynaklı alacağa ilişkin davanın idari yargı yerinde görülmeyeceği açıktır.

21. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, itiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için 2004 sayılı Kanun'da iki yola başvurma olanağı tanınmış olup, bunlardan birincisi 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak, ikincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemektir. İncelenen uyuşmazlıkta alacaklı konumundaki davacı idare tarafından, 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmıştır.

22. Yukarıda hükmü yazılı 67. maddeden, sözü edilen mahkeme ile icra dairesinin bulunduğu yargı çevresi bakımından bağlı olduğu asliye mahkemesinin anlaşılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının adli yargı yerinde görülmesi gerektiği açıktır.

23. Bu duruma göre, idari işlemin iptali veya tam yargı davası niteliğinde olmayan, gerçek şahsa karşı açılan ve idareye husumet yöneltilmesini gerektirecek nitelikte olmayan, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul 9. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Kırklareli 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 15/02/2024 tarih ve E.2024/63, K.2024/71 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 9. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Kırklareli 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 15/02/2024 tarih ve E.2024/63, K.2024/71 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN